

„return of the plaintiff”.

De accountant gaf toe, dat dit papieren waren, die aan zijn tegenpartij behoorden.

Groep B: Hierin bevond zich de copie van de verbeterde „federal tax return” voor 1918 en zekere papieren (geen „work-sheets”) daarop betrekking hebbende.

Groep C: Hierin waren verzameld de copiën van „plaintiff's tentative and amended tax return for 1919” met „work-sheets” and correspondentie, die daarmede verband hield.

Groep D bevatte papieren en „work-sheets” betreffende de herwaardeering van de vaste goederen der maatschappij.

Groep E waren de „werk-sheets”, die betrekking hadden op het rapport van den accountant van Juli 1922.

Groep F bevatte papieren, rapporten, opgaven, copiën, „work-sheets”, data, correspondentie en aantekeningen betreffende de belastingaangiften, tezamen met eenige brieven „originating in the plaintiff's office”.

In eerste instantie was door den rechter beslist, dat de maatschappij de eigenaresse was van de papieren van Groep B, C, D en E terwijl de accountant het recht had om daarvan fotografische afdrucken te laten maken en die te bewaren. De papieren van Groep F waren volgens dien rechter van belang voor beide partijen en de maatschappij had het recht om ze tijdelijk van den accountant te verlangen.

Het Hooge Gerechtshof evenwel besliste, dat van Groep B de origineele belasting-opgave aan de maatschappij was ter hand gesteld en dat de copie eigendom was van den accountant. De accountant was noch agent, noch employé van de maatschappij, hij was onafhankelijk contractant. De accountant had het recht om afschriften van de belastingaangifte te maken en deze te behouden. Zulks mede, om eventueel de juistheid van die aangifte te kunnen staven. In de overeenkomst was nergens bepaald, dat de accountant verplicht was die copiën aan zijn opdrachtgever ter hand te stellen en bij afwezigheid van die bepaling was de accountant niet verplicht tot terug-gave.

De overige papieren van Groep B waren copiën van brieven, gezonden door den accountant. Deze en „the copies of the schedules which are indicated by the evidence as being part of „the papers relating thereto” mogen belangrijke mededeelingen voor de maatschappij bevatten, „the right of the plaintiff to „restrain its publication is not before us” zegt het Hooge Gerechtshof.

Zelfs indien mag worden aangenomen, dat den accountant de publicatie van den inhoud van deze papieren is verboden, dan nog behooren zij hem in eigendom.

Bij Groep C moeten worden onderscheiden:

1. Carboncopiën van brieven van den accountant aan de maatschappij.

Volgens het Hooge Gerechtshof waren deze het eigendom van den accountant. Het contract tusschen den accountant en de maatschappij schreef niet voor, dat de accountant deze copiën aan de maatschappij moest verstrekken.

2. Origineele brieven van de maatschappij aan den accountant.

Hierin werd beslist, dat de accountant de ontvanger was en zij aan dezen behoorden (zulks ingevolge een vroegere uitspraak).

3. Origineele brieven aan den accountant van de advocaten der maatschappij. Uitspraak als bij sub. 2.

4. Carbon-copiën van brieven van den accountant aan den ontvanger der belastingen.

Ook hierin werd beslist, dat de accountant de eigenaar is. Of de maatschappij recht had van inzage dezer stukken of tot het nemen van copiën daarvan, was een punt, dat niet ter behandeling voorlag. Het feit, dat de inhoud dezer copiën de maatschappij betrof, was geen voldoende reden om den eigendom aan den accountant te ontzeggen.

Ditzelfde gold ten aanzien van de in groep C voorkomende copiën van belasting-aangiften.

Groep D en E. Hierin besliste het Hooge Gerechtshof als volgt:

„The worksheets were made by the accountants while engaged in their own business. The paper on which the computations were made belonged to them. They were not employed to make these sheets. The sheets were merely the means by which the work for which the accountant was employed might be accomplished. The title to the work-sheets remain in the accountant after the computations were made. In the absence of an agreement that these sheets were to belong to the company or were to be held for it, they were owned by the accountant. It may be that these papers contained information confidential in its nature and of importance to the plaintiff, but the accountant did not receive this information as the company's servants”.

De papieren groep F behooren eveneens in eigendom aan den accountant. De accountant had de gegevens verzameld en zij kunnen niet beschouwd worden als door de maatschappij in bruikleen aan den accountant afgestaan. J. E. E.

NIEUWE BOEKEN

A. Bedrijfshuishoudkunde:

Lord Aberconway. The basic industries of Great Britain: coal, iron, steel, ships. An historic and economic review. London, 1927.

Amar, Jules. The human motor or scientific foundations of labour and industry. London, 1927.

Aron, A. Die Kapitalveränderungen deutscher Aktiengesellschaften nach dem Kriege. Berlin, 1927.

Betriebs- und finanzwirtschaftl. Forschungen, II. Serie, Heft 32. *Bankboek 1927.* Uitg. van het dagblad „De Telegraaf”. Purmerend, 1927.

Birch, L. F. Technischer Fortschritt und Überproduktion. Jena, 1927.

Kieler Vorträge, 21.

Birnbaum, B. Die Organisation der Rationalisierung in Amerika-Deutschland. Berlin, 1927.

Mitteilungen aus dem Handelswissenschaftlichen Seminar der Universität Zürich. Neue Folge, Heft 47.

Cassel, G. Neuere monopolitische Tendenzen in Industrie und Handel. Berlin, 1927.

Casson, H. V. The story of the greatest company in the world. London, 1927.

Connan, J. C. Data for engineering inquiries. For consultants, estimating engineers, contractors, merchants, and salesmen. London, 1927.

Cotton World, The. A survey of the world's cotton supplies and consumption. Founded on lectures delivered at the City School of Commerce, Liverpool. Compiled and edited by John A. Todd. London, 1927.

Flach, W. Die deutsche Ostmesse. Ein Beitrag zur Entwicklung der Randmessenprobleme. Königsberg i. Pr., 1927.

„Osteuropäischer Aufbau”, Heft 12.

Grass, K. Binnenschiffahrtsexpedition. Die Organisation und Betriebstechnik im Speditions-Grossbetrieb der Rheinschiffahrt. Berlin, 1927.

Betriebs- und finanzwirtschaftl. Forschungen, II. Serie, Heft 27. *Giese, Frits.* Methoden der Wirtschaftspsychologie. Berlin-Wien, 1927.

Harris, Henry C. Motive power engineering. London, 1927.

Krüger, W. Die moderne Kartellorganisation der deutschen Stahlindustrie. Berlin, 1927.

Lockhart, Leonard P. A short manual of industrial hygiene. For managers, foremen, forewomen, and industrial

supervisors generally. With a foreword by Lord Invernairn. London, 1927.

MacDonald, J. H. Office management. New York, 1927.

Marbe, Karl. Psychologie der Werbung. Stuttgart, 1927.

Mayer, Leopold. Betriebswirtschaftslehre des Lagerhausgeschäfts. Berlin, 1927.

Metcalf, H. C. Business management as a profession. New York, 1927.

Nystrom, P. H. Bibliography of retailing. New York, 1927.

Pinkl, V. Die in Ziegeleibetrieben gemachten Fehler und deren Verhütung. Halle a.d.S., 1927.

Roorbach, G. B. Importpurchasing, principles and problems. New York, 1927.

Scheepvaartboek 1927. Met graph. voorst. Uitg. van het dagblad „De Telegraaf”. Purmerend, 1927.

Securius, Th. Das Import- und Exportgeschäft. Berlin, 1927. Hansa-Bücherei, Band 10.

Seligman, E. R. A. Economics of instalment selling. New York, 1927.

Sommerfeld, H. Die betriebswirtschaftliche Theorie des Bezugsrechts. Stuttgart, 1927.

Betriebswirtschaftl. Abhandlungen, V.

Soule, G. Industrial arbitration. New York, 1927.

Suler, J. und A. Carrard. Zur Psychologie der Arbeit. Zürich, 1927.

Schweizer Schriften für rationelles Wirtschaften, Bd. 3.

Tobi, E. J. Uitschakeling van den groothandel in industriele producten. Roermond, 1927.

Ufermann, P. Der deutsche Stahltrust. Berlin, 1927.

Vanderblue, H. B. Economic principles. A case book. New York, 1927.

Vershofen, Wilhelm. Die Grenzen der Rationalisierung. Nürnberg, 1927.

Verzekeringboek 1927. Uitg. van het dagblad „De Telegraaf”. Purmerend, 1927.

Wallace, B. B. Control of trade in raw materials. New York, 1927.

Weidenmüller, J. Geschäftliche Werbearbeit. Stuttgart, 1927.

Weidenmüller, J. Vom Begriffbau der Anbiotlehre. Berlin, 1927.

Weigl, F. Wie organisiere ich meine Reklame-Abteilung? Richtlinien für erfolgreiche Werbearbeit. Wien, 1927.

Wright, H. E. Automobile financing. New York, 1927.

Wündrich, H. Der Prospekt als geschäftliches Werbemittel. Wien, 1927.

Young, R. Industrial credits. New York, 1927.

B. Accountancy en Boekhouden:

Esquerre, Paul Joseph. Accounting. New York, 1927.

Gomberg, L. Eine geometrische Darstellung der Buchhaltungsmethoden. Berlin, 1927.

Lancaster, J. Principles and practice of auditing. London, 1927.

Meltzer, Heinrich. Deutscher Revisoren-Spiegel. Berlin, 1927.

Morley, Lloyd. Manual of municipal accounting. London, 1927.

Pinkerton, P. W. Corporation accounting. New York, 1927.

Popp, L. Kurzfristige Erfolgsrechnungen und ihre Revision. Berlin, 1927.

Betriebs- und finanzwirtschaftl. Forschungen, II. Serie, Heft 33.

Rasch, M. Doppelte Buchführung und Maschinenbetrieb der Depotabteilung. Berlin, 1927.

Schmaltz, K. Bilanz- und Betriebs-Analyse in Amerika. Stuttgart, 1927.

Organisation, VII.

Ziegler, J. Konsultoren und Buchsachverständige. Eine Studie über das Buchsachverständigenwesen in Österreich. Wien, 1927.

BOEKBESPREKING

T.O.P.A.-boek II en III. Uitgave J. Muusses, Purmerend

Het tweede en derde deel van het T.O.P.A.-boek, waarnaar de bezitters van het eerste deel verlangend uitzagen, is verschenen, en daarmee is weer een schat van praktische toepassingen van moderne administratie methoden binnen ieders bereik gekomen.

Wij weten niet, wat hier het meest te prijzen valt, de bereidwilligheid der leiders van ondernemingen om op deze wijze inzage te verlenen van wat bij hen op het gebied van efficiency in de bedrijfsleiding en/of de boekhouding bereikt is, of de zorg waarmede de samenstellers van het boek de gegevens hebben verzameld en bewerkt. Zeker is, dat het administratieve deel van Nederland, en zij die daartoe binnen korteren of langeren tijd willen behooren, aan de bedoelde leiders en aan de samenstellers grooten dank verschuldigd zijn.

Men meene niet, dat hier een aantal volledige monografieën verschenen zijn. Het zijn momentopnamen, interessante kiekjes, met enkele toelichtende woorden, soms maar zeer beknopt, maar die elk voor zich een scherp beeld van een of ander onderdeel geven.

Men vindt momentopnamen van onderdelen van groote industriële bedrijven, van spoor- en tramwegen, van de provinciale electrische bedrijven van de mijnen en de posterijen, telegrafie en telefonie, van banken en gemeentegiro, terwijl het derde deel meer in het bijzonder gewijd is aan administraties van lichamen van openbaar bestuur en enkele gestichten. In totaal worden in deze beide deelen niet minder dan zestig inzendingen op de tentoonstelling besproken.

Jammer, dat niet alle cliché's zóó scherp zijn, dat men ze geheel kan volgen, waardoor enkele afdelingen niet geheel tot haar recht komen. Er blijft intusschen veel te roemen, dat goed geslaagd mag heeten.

Wij kunnen het bestudeeren van den inhoud van het T.O.P.A.-boek onzen lezers ten zeerste aanbevelen.

G. H.

FEDERATIEF EXAMEN VAN HET NEDERLANDSCH INSTITUUT VAN ACCOUNTANTS EN DE NEDERLANDSCHE ORGANISATIE VAN ACCOUNTANTS

BELASTINGRECHT

Maandag 21 October 1927

Het medebrengen van wetten en dictaten is geoorloofd

Beschikbare tijd 4 uur

VRAAGSTUK I

De Balans en de Verlies- en Winstrekening eener Naamlooze Vennootschap zien er uit als de bijgevoegde.

Bereken uit de navolgende feiten en omstandigheden of en zoo ja naar welk bedrag een aanslag in de Dividend en Tantiëmebelasting moet opgelegd worden en hoe groot die aanslag is.

a. Onder Debiteuren was begin 1926 begrepen de Directeur der N.V. de heer A. voor *f* 1.000.—.

Een handelserediteur der N.V. heeft in 1926 *f* 1.000.— van de schuld, die de N.V. aan hem had, kwijtgescholden, deze *f* 1.000.— zijn afgeboekt op de vordering op A.

b. De vaste goederen alle in Ned.-Indië gelegen zijn in 1926 gedebiteerd voor *f* 1.500.—, omdat de boekwaarde door waardevermindering te laag geworden is. Daartegenover zijn gecrediteerd de onder a. genoemde heer A. en de eenige commissaris de heer B. ieder voor 750 gld.

c. De effecten behooren tot het vaste kapitaal der N.V. in